

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

PIEKTDIENA, 2015. GADA 26. JŪNIJS

● Nr. 47 (8510)

Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR

ISSN 1407-9321

PREIĻU
GALVENĀ

TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA

29. jūnijs — 5. jūlijs

Būtiskas
izmaiņas
izglītības
jomā

2. lappusē

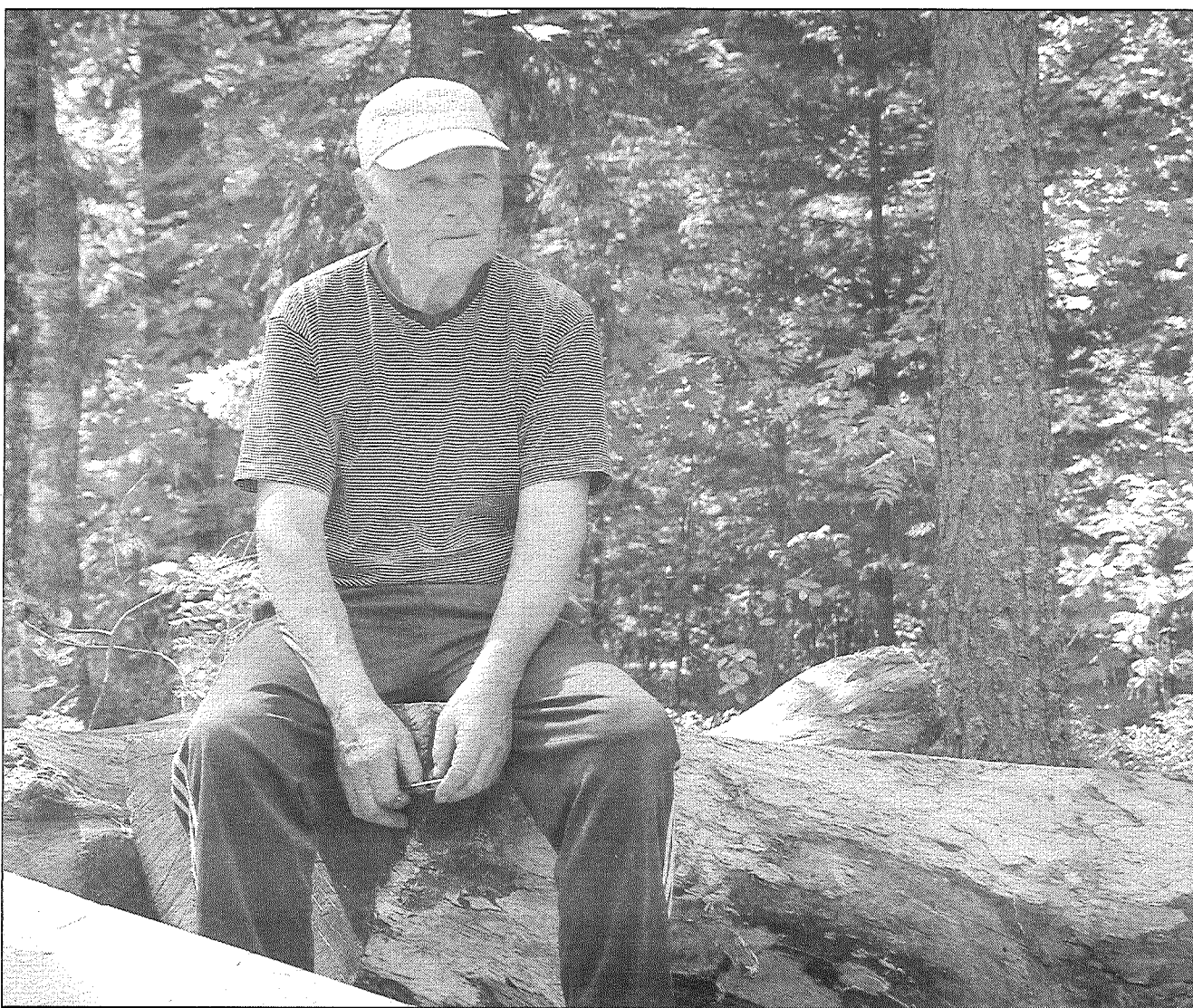
Tauru skaņās
viļņojās
gaiss...

3. lappusē

Savākti
150 kubikmetri
lauksaimniecības
plēvju

9. lappusē

Cilvēks dzīvo nākotnei

● Jaunu mežu stādītājs, celtnieks, kas būvē pēc sentēvu metodēm, cilvēks ar zelta rokām un milzīgu dzīvesgudrību, Latgales un Latvijas patriots, — neviens no šiem apzīmējumiem nav par skaļu Jāzepam Gavaram.
Foto: I. Kirilova

Par Jāzepu Gavaru no Riebiņu novada Rušonas pagasta "Meldriem" lasiet 4. lappusē.

Meldru mājas no vienas puses ieskauj mežs un dažādu ne-parastu koku stādījumi, no otras — klāt glaužas Kategrādes ezers. Lai vai uz kuru pusi pāri pagalam dosies, no redzesloka ne mežs, ne zilais ūdens līmenis nekur nepazūd, bez tam koku šalkas savijas kopā ar viļņu čukstēšanu, daždien — rudens vētrās — abi divi tie vai sacenšas skaļumā. Pagalms gan Meldros ir nosacīts jēdziens. Parasti ir tā, ka, iebrucot svešā

sētšvidū, uzreiz saprotams, kurā ir dzīvojamā māja, kur — palīgēkas. Šeit plašākā teritorijā izvietoti vairāki nami, ej nu saziņā, kurā apmetusies saimnieka Jāzepa Gavara ģimene. Arī izkāpt un kādam pajautāt nevar, jo ar aizdomīgi ieinteresētu izteiksmi pie redakcijas automašīnas durvīm nostājies pinkains milzenis. Ej nu saziņā, kas viņam prātā. Ezermalā spēlējās un plunčājas vairāki dažāda vecuma bērni, visi gaišmatāini, un kāda no lielākajām meitenēm dodas

pasaukt vectēvu.

«Novadniekam» intervija ar Meldru saimnieku iecerēta jau sen, vēl kopš pagājušās vasaras, kad šis mājas piedalījās Riebiņu novada sakoptības skatē. Toreiz skates komisiju pārsteidza Jāzepa Gavara darbīgums un izdoma, kā arī savdabīgā nodarbošanās — ēku būvēšana pēc sentēvu principiem. Ņemot vērā, ka Jāzepa kungam jau ir 76 gadi, tas, ko viņš dabū gatavu, ir apbrīnas vērts.

*Kad aizgāja Jāņu diena,
Tad apklusā lakstīgala.
Tad dziedāja Pēterbērni,
Ogu laiku gaidīdami.*

29. JŪNIJS — Pēterdiena, kas arī par Pērkondienu saucama. Atcerieties, ka senāk no Jāņiem līdz Pēteriem latvieši sevi ar darbiem neesot apgrūtinājuši. No svētkiem līdz svētkiem bijis jāpaspēj vien pagalmu sakopt, sieru apēst, alu izdzert. Pēdējo miestīņu drīkstēja Pēterdienā dzert, ieraugs gan bija jāatstāj nākamajiem svētkiem. Jā, vēl Jāņu meldiņi dziedami, tik citiem vārdiem.

Priecīgus svētkus, Pēteri!

**Preiļu novada
folkloras kopas
piedalīsies festivālā
"Baltica – 2015"**

No 15. līdz 19. jūlijam Latvijā norisināsies Baltijas lielākie starptautiskie tradicionālās kultūras svētki – folkloras festivāls "Baltica – 2015". Festivālā piedalīsies folkloras kopas, etnogrāfiskie ansambļi, muzikanti un tautas lietišķās mākslas meistari no visiem Latvijas novadiem. Preiļu novadu festivālā "Baltica – 2015" pārstāvēs Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa "Rūtoji", vadītāja Ilze Rožinska, Preiļu pagasta folkloras kopa "Leiči", vadītājs Romualds Kairāns, un Saunas pagasta folkloras kopa "Naktineica", vadītāja Anita Fedotova. **16. jūlijā** notiks folkloras kopu koncerti Rīgā, Vērmanes dārzā. **17. jūlijā** folkloras kopas uzstāsies Novadu dziesmu programmā kanāla malās Rīgā. **18. un 19. jūlijā** festivāla programma turpināsies Rēzeknē – ar festivāla gājienu un svētku koncertiem.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

12. Saeima pavasara sesijā pieņēmusi 66 likumus

Saeima šī gada pavasara sesijā kopš 14. aprīļa sanāca uz 10 kārtējām, vienu ārkārtas un vienu svinīgo sēdi. Šajā laikā pieņemti 66 likumi – 16 jauni likumi un grozījumi 50 likumos. Pavasara sesijā izskatīšanai komisijās nodoti 73 likumprojekti, no kuriem 52 iesniedzis Ministru kabinets, 15 – Saeimas komisijas, bet 6 – deputāti. Strādājot ar iesniegtajiem likumprojektiem – skatot tos otrajā un trešajā lasījumā – Saeimā vērtēti kopumā 2689 priekšlikumi. Saeima šī gada pavasara sesiju slēdza 20. jūnijā, bet rudens sesiju sāks 2. septembrī. Saeimas sesiju starplaikā pēc nepieciešamības var sasaukt Saeimas ārkārtas sesiju, un tuvākā Saeimas ārkārtas sesijas sēde ir sasaukta 8. jūlijā, kad jaunievēlētais Valsts prezidents Raimonds Vējonis dos svinīgo solījumu. Tāpat 8. jūlijā plānots sasaukt Saeimas ārkārtas sesijas sēdi, lai izteiktu uzticību aizsardzības ministram Raimondam Bergmanim.

No 1. augusta paaugstinās akcīzes nodokli alkoholiskajiem dzērieniem

Saeima 18. jūnijā galīgajā lasījumā kā steidzamus pieņēma grozījumus akcīzes nodokļa likumā, kas paredz no šī gada 1. augusta paaugstināt akcīzes nodokli alkoholiskajiem dzērieniem. Saskaņā ar grozījumiem līdzšinējā nodokļa likme no 3,10 eiro par 100 litriem alus palielināta līdz 3,8 eiro, bet vīnam no 64,03 līdz 70 eiro. Savukārt attiecībā uz raudzētajiem dzērieniem akcīzes nodokļa likme tiks diferencēta. Dzērieniem ar absolūtu spirta saturu līdz sešiem tilpumprocentiem likme noteikta 64 eiro, bet ar absolūtu spirta saturu virs sešiem tilpumprocentiem – 70 eiro apmērā par 100 litriem. Līdz šim nodokļa likme raudzētajiem dzērieniem bija 64,03 eiro par 100 litriem. Ar grozījumiem likme paaugstināta arī starpproduktiem – par 100 litriem dzēriena ar absolūtu spirta saturu līdz 15 tilpumprocentiem nodokļa likme no līdzšinējiem 64,03 eiro turpmāk būs 70 eiro, bet ar spirta saturu virs 15 tilpumprocentiem – no 99,6 uz 110 eiro. Pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem akcīzes nodokļa likme noteikta 1360 eiro apmērā par 100 litriem absolūta spirta. Iepriekš nodokļa likme bija 1337,50 eiro.

Četros mēnešos Latvijā saražots par 0,94% vairāk alkoholisko dzērienu nekā pērn

Šī gada četros mēnešos saražots 1,761 miljons dekalitru alkoholisko dzērienu, neskaitot alu. Salīdzinot ar 2014. gada četriem mēnešiem, šogad saražots par 0,94% vairāk alkoholisko dzērienu, liecina Valsts ieņēmumu dienesta (VID) apkopotie akcīzes preču aprites rādītāji. Savukārt, vērtējot ražošanu pēc absolūta alkohola satura dzērienos, ir vērojams pieaugums par 0,23%. Šī gada aprīlī Latvijā saražoti 486 269 dekalitri alkoholisko dzērienu, un tas ir par 10,17% vairāk nekā 2014. gada aprīlī. Vērtējot ražošanu pēc absolūta alkohola satura dzērienos, šī gada aprīlī vērojams pieaugums par 13,39%. Jāpieemin, ka četros mēnešos patēriņam Latvijā nodoto cigarešu skaits arī audzis par 12,99%.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tālr. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), žurnālistiem – 65307058.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Pēc Pēterdienas dabā sākas pārmaiņas - dienas turpina
rukt, lakstiņgalas vairs nedzied, dzeguze pārstāj kūkot...
Sākas vasaras pilnbrieds, pēc kura nāks ražas laiks.*

Skolēni centralizētā svešvalodas eksāmena vietā var kārtot starptautiski atzītu pārbaudījumu

Skolēni centralizētā svešvalodas eksāmena vietā varēs izvēlēties kārtot starptautiski atzītu pārbaudījumu, piemēram, TOEFL (*Test of English as a Foreign Language*) vai IELTS (*International English Language Testing System*). To paredz Saeimā ceturtdien, 18. jūnijā, galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi Vispārējās izglītības likumā.

Liela daļa ārzemju augstskolu neatzīst Latvijas centralizēto eksāmenu rezultātus un prasa starptautiski atzītu sertifikātu. Lai jauniešiem, kurš vēlas studēt ārzemēs, nebūtu divas reizes jākārtot svešvalodas eksāmens, likuma grozījumi paredz nodrošināt izvēli – kārtot svešvalodā centralizēto eksāmenu vai tikai starptautiski atzītas testēšanas institūcijas eksāmenu. Starptautiski atzītais sertifikāts apliecinās arī, ka nokārtots vidējās izglītības pārbaudījums. Izmaksas par starptautiski atzītas institūcijas eksāmenu būs jāsedz jauniešiem pašam.

Ar likuma grozījumiem plānots uzdot Ministru kabinetam izstrādāt kārtību un kritērijus, kā notiks šāda pārbaudījumu aizstāšana.

Saeima galīgajā lasījumā pieņem būtiskas izmaiņas izglītības jomas regulējumā

Saeima 18. jūnijā galīgajā lasījumā pieņēma būtiskas izmaiņas izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā. Grozījumi paplašina vidusskolu dibināšanas iespējas, kā arī definē mūsu valsts izglītības kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņus, ziņo Saeimas preses dienests.

“Lai gan otrajā un trešajā lasījumā par šiem likuma grozījumiem atbildīgajā komisijā raisījās spraiga diskusija un tika iesniegti daudz priekšlikumu, tostarp saistībā arī ar tikumisko audzināšanu skolās un pedagogu kvalifikāciju, tomēr šo grozījumu sākotnējais mērķis ir sakārtot jautājumu par kvalitatīvu kvalifikāciju ietvarstruktūru. Tas nozīmē, ka turpmāk zināšanu apjoms tiks iedalīts astoņos līmeņos, lai pēc skolas vai augstskolas pabeigšanas būtu skaidrs, ko tieši absolvents ir apguvis un kāds ir viņa zināšanu līmenis,” skaidro par likumprojekta atbildīgās Saeimas komisijas priekšsēdētājs Jānis Vucāns, norādot, ka uz Izglītības likuma spēkā stāšanās jau gaida profesionālās un vispārējās izglītības jomas regulējumi.

Izglītības likums papildināts ar jaunu pantu, definējot Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru un nosakot tai astoņus līmeņus. Piemēram, pirmais līmenis definēts kā spēja uzrādīt elementāras zināšanas un izmantot tās elementāru praktisku uzdevumu veikšanai speciālista uzraudzībā. Savukārt pēdējais vērtējuma līmenis raksturo spēju uzrādīt plašas pētnieciskas zināšanas un prasmes.

Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra aptver izglītības pakāpes (pamatizglītība, vidējā un augstākā izglītība) un

visus izglītības veidus (vispārējā, profesionālā un akadēmiskā izglītība), kā arī ārpus formālās izglītības sistēmas iegūto profesionālo kvalifikāciju. Tāpat noteikts, ka šī ietvarstruktūra ir piesaistīta arī attiecīgajai Eiropas sistēmai. Grozījumi paredz pienākumu skolām nodrošināt izglītojamā tikumisko audzināšanu, kas atbilst Satversmē ietvertajam un aizsargātajam vērtībām, īpaši tādām kā laulība un ģimene. Deputāti arī atbalstīja priekšlikumu, nosakot, ka skolas aizsargā izglītojamo no tādas informācijas un metodēm izglītības un audzināšanas procesā, kas neatbilst likuma mērķi ietvertajai izglītojamā tikumiskās attīstības nodrošināšanai.

Turpmāk valsts augstskolas varēs dibināt vidējās izglītības iestādes. Tās būs augstskolas struktūrvienības, un tām finansējumu piešķirs no augstskolu budžetiem. To finansējumā piedalīsies arī valsts. Līdz šim Vispārējās izglītības likums noteica, ka skolas dibina valsts, pašvaldības, kā arī citas juridiskās vai fiziskās personas.

Deputāti atbalstīja priekšlikumu, kas paredz noteikt, ka izglītības iestādes nosaukumam ir jābūt valsts valodā. Iepriekš regulējums paredzēja, ka nosaukumā lietojami vienīgi latviešu un latīņu alfabēta burti.

Likums arī papildināts ar normu, ka par izglītības iestādes vadītāju varēs strādāt persona, kurai ir ne tikai attiecīga izglītība un nepieciešamā profesionālā kvalifikācija, bet arī kurai ir nevainojama reputācija un kura ir lojāla mūsu valstij un Satversmei.

Valsts no 2017. gada 1. janvāra maksās algas arī pedagogiem privāto izglītības iestāžu arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmās.

3000 pensionāru parakstījušies par krīzes pensiju pārrekināšanu pa gadiem

Aptuveni trīs tūkstoši pensionāru parakstījušies par krīzes pensiju pārrekināšanu, kā to paredz Labklājības ministrijas (LM) iepriekš virzītie grozījumi pensiju likumā, tas ir, pārrekinu veikt pa gadiem, informēja Latvijas Pensionāru federācijas (LPF) līderis Andris Siliņš.

Jau ziņots, ka LPF 30. jūnijā tiksies ar premjeri Laimdotu Straujumu un finanšu ministru Jāni Reiru, lai runātu par ekonomiskās krīzes skarto pensiju pārrekināšanas kārtību. «Mūsu variants būtu tāds, kuram droši vien Finanšu ministrija nepiekrītīs – šo jautājumu risināt, ievērojot valsts speciālā budžeta iespējas, jo pašreiz pieņemts formulējums, ievērojot valsts budžeta iespējas. Valsts speciālā budžeta iespējas ir salīdzinoši daudzkārt lielākas kā valsts budžeta iespējas. Tas nozīmētu modeli, ka pensijas varētu tikt

pārrekinātas pa piešķiršanas gadiem. Tas dotu vienādus noteikumus visiem un izslēgtu atsevišķas juridiskas nianses, ja tiek pārrekinātas, sākot ar mazām pensijām,» domā Siliņš.

Arī Saeima galīgajā lasījumā atbalstījusi pensiju likuma grozījumus, kas novērs negatīva kapitāla indeksa ietekmi uz pensiju aprēķināšanu nākotnē un ietver arī solījumu sākt krīzes laika pensiju pārrekinu no 2016. gada. Par likumprojektu nobalsoja 88 deputāti. Likumprojekts paredz pensijas pārrekināt personām, kurām tās aprēķinātas laikā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim. Pensijas tiks pārskatītas, negatīvos 2009., 2010. un 2011. gadu apdrošināšanas iemaksu algas indeksus aizstājot ar indeksu «1».

LM rosina pensijas pārrekināt pa gadiem – 2010. gadā piešķirtās pensijas pār-

rēkināt 2016. gadā, 2011. gadā piešķirtās pensijas pārrekināt 2017. gadā, bet 2012., 2013., 2014. un 2015. gadā piešķirtās pensijas pārrekināt 2018. gadā.

Kopumā pensiju pārrekināšanai 2016. gadā papildu nepieciešami apmēram 4,1 miljons eiro, 2017. gadā – apmēram 21,6 miljoni eiro, bet 2018. gadā – apmēram 49,3 miljoni eiro, liecina Labklājības ministrijas dati.

Savukārt Finanšu ministrija atbalsta, ka sāk ar mazo pensiju pārrekināšanu.

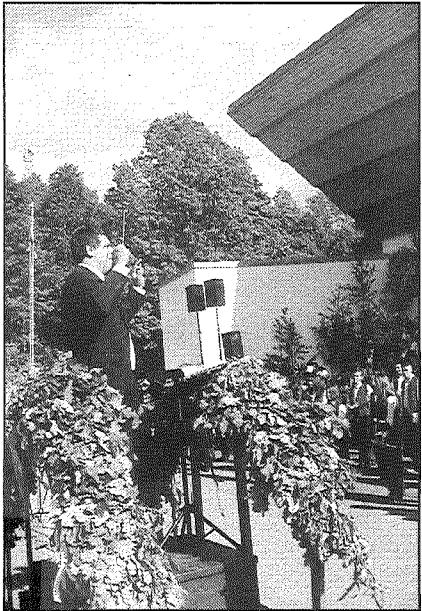
Latvijā ir vairāk nekā 470 tūkstoši pensionāru, no kuriem lielākā daļa jeb 60,9% saņem vecuma pensiju robežās no 200 līdz 300 eiro.

LPF šobrīd ir iestājušās 119 organizācijas, kurās individuālo biedru skaits svārstās no dažiem desmitiem līdz vairākiem simtiem.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Latgales pūtēju orķestri saviļņoja gaisu Preiļos

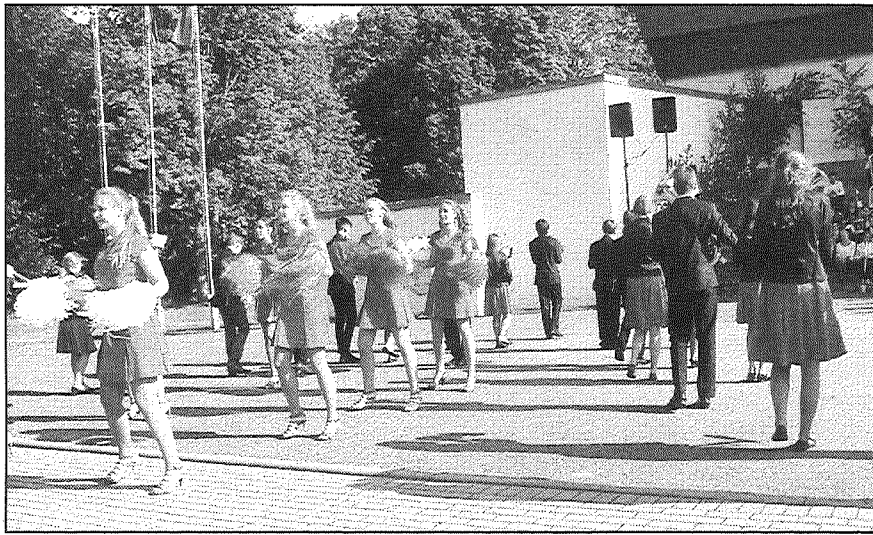
● Vairākus skaņdarbus koncertā diriģēja Preiļu novada jauniešu pūtēju orķestra vadītājs Oļegs Koļešņičenko.

Sestdien, 20. jūnijā, Preiļi piedzīvoja nebijušu notikumu — ar desmit orķestru un aptuveni 360 dalībnieku piedalīšanās te norisinājās Latgales pūtēju orķestru salidojums — koncerts. Pasākuma iniciators un viens no organizētājiem ir Preiļu novada jauniešu pūtēju orķestra vadītājs, Preiļu mūzikas un mākslas skolas pedagogs Oļegs Koļešņičenko. Salidojums sarīkots sadarbībā ar novada kultūras centru un Preiļu novada domes atbalstu.

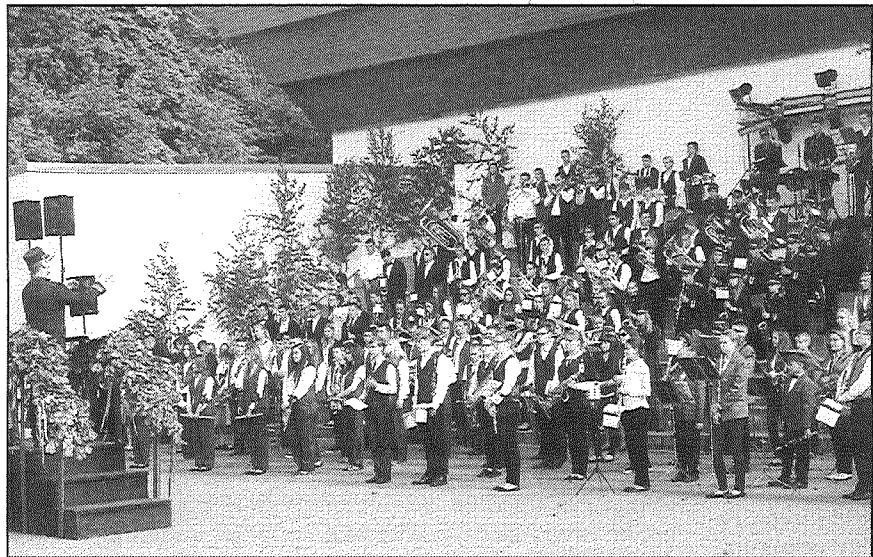
Koncertā piedalījās desmit pūtēju orķestri, kuru vidū bija mājiņieki, kā arī Maltas pūtēju orķestris "Vikords" (vadītājs Vasīlijs Kozlovs), Krustpils kultūras nama pūtēju orķestris "Krustpils" (vadītājs Aleksands Piļščikovs), Balvu kultūras un atpūtas centra pūtēju orķestris "Balvi" (vadītājs Egons Salmānis), Rēzeknes novada un J.Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas pūtēju orķestris (vadītājs Romāns Ivanovs), Jēkabpils Valsts ģimnāzijas pūtēju orķestris "Vitamins" (vadītājs Harijs Zdanovskis), Kārsavas mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķestris (vadītājs Aldis Kise), Rēzeknes 5. vidusskolas pūtēju orķestris (vadītājs Deniss Smirnovs), Rēzeknes 6. vidusskolas pūtēju orķestris (vadītājs Jānis Pavlovskis), Daugavpils 13. vidusskolas pūtēju orķestris (vadītājs Arnolds Grinberts). Visi orķestri ir arī šovasar notiekošo skolēnu dziesmu un deju svētku dalībnieki. Uzstāšanās dažādošanai un skatītāju priekam koncertā piedalījās arī Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa "Rūtoj" Ilzes Rožinskas vadībā.

Pēcpusdienā orķestri rīkoja ielu koncertu, kas pilsētā valdošo pirmsjānu noskaņojumu papildināja ar romantiskām un jaukām melodijām. Koncertā Preiļu parka estrādē pūtēju orķestri skatītājiem atrādīja dziesmu svētku repertuāru, četrus skaņdarbus, kas spēlāti Daugavpilī nesen notikušajos Latgales dziesmu svētkos. Ar aizrautību klātesošie noskatījās Rēzeknes 6. vidusskolas pūtēju orķestra defilē programmu. Kā paskaidroja O.Koļešņičenko, rēzeknieši ir Latgalē vienīgie, kuri apguvuši šo sarežģīto priekšnesumu. Ir jāiegulda milzīgs darbs, lai līdz automātiskumam apgūtu gan kustības, gan skaņdarbus, tāpēc jauniešu un skolēnu kolektīviem, kuriem muzikālā pieredze nav liela, defilē ir ļoti sarežģīti apgūt.

Situācija ar pūtēju orķestriem Latgalē uz Latvijas kopējā fona ir laba, atzīst Koļešņičenko, jo reģionā izveidoti 12

● Apgūt defilē nav nemaz tik vienkārši, jo kustībām un mūzikai jāaskan pilnībā. Priekšnesumu rāda Rēzeknes 6. vidusskolas pūtēju orķestris.

● Desmit pūtēju orķestru un 360 dalībnieku izpildījumā skaistās melodijas saviļņoja gaisu virs Preiļu parka. Koncerta skatītāji atzina — tas bijis baudījums, līdz skudriņām pār muguru.

● Pūtēju orķestru salidojums Preiļos sākās ar ielu koncertu pie grāmatu nama "Latgale". Attēlā: uzstāšanās brīdī gaida Rēzeknes novada un J.Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas pūtēju orķestra dalībnieki.

orķestri, iespējams, nākamgad to būšot jau 13. Savukārt citos reģionos vien pa četri, septiņi, desmit orķestri. Kopumā situācija ar orķestriem nav vienkārša, topošo mūziķu pedagogs atzīst, ka trūkst spēlētāju. Svarīgas ir tradīcijas. Piemēram, Balvos šis pūtēju orķestra tradīcijas ir senas un spēcīgas, tāpēc kolektīvā spēlē 80 dalībnieki, kas būtībā ir divi orķestri. Preiļos iepriekš orķestra dalībnieku skaits nepārsniedza 16, tagad esam izauguši līdz 33 spēlētājiem, ar sasniegto apmierināts vadītājs. Tomēr lielākā daļa orķestrantu ir kādreizējie mūzikas un mākslas skolas absolventi, pašreizējo audzēkņu ir maz.

Preiļu novada jauniešu pūtēju orķestra dalībnieki var būt apmierināti ar sevi, jo skatē iegūts pirmās pakāpes diploms un kopertējumā trešā vieta

valsti savā grupā. Pirmo reizi orķestra pastāvēšanas vēsturē preiļieši piedalīsies finālkatē pirms skolēnu dziesmu svētkiem. Sakarā ar to kolektīvs pašlaik centīgi strādā, lai parādītu sevi kā nopietnu un profesionālu orķestri.

Pūtēju orķestris — tas ir kolektīvs, nepieciešams visu mūziķu saliedēts darbs, lai būtu labs skaņējums, tāpēc kādu no orķestrantiem Oļegs Koļešņičenko nevēlas izcelt. Tomēr pedagogs min, ka mācību gada laikā vairākiem dalībniekiem bijuši ļoti labi panākumi dažādos konkursos. Piemēram, saksofoniste Ieva Vizma Romanovska, kura mācās Daugavpils mūzikas vidusskolā, kļuvusi vairāku konkursu laureāte, tāpat labi veicies konkursos un skatēs arī klarinetīstiem Reinim Ķiberim un Rolandam Vilcānam.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Ap Jāņudīenu un Pēterdīenu viss tikai sākas

Tagad jau saulīte ies uz leju. Dienas kļūs īsākas, nakts garākas. Drīz jau rudens klāt... Tā saka viena ļaužu kategorija. Tie, kas visās dzīves situācijās un notikumos saskata plusiņus, pārliecināti par pretējo — viss tikai sākas. Dienas vēl gana ilgi būs pietiekami garas, lai vakaros pēc darba paspētu vismaz dažus pienākumu kalnus apgāzt. Saules siltumu, kā tas ierasts Baltijas vasarām, vēl tikai sāksim pa istam baudīt. Vismaz pāris nedēļas jūlijā būs gana karstas un pat svelmainas. Kas attiecas uz rudens tuvumu, tad par to var tikai priecāties, jo kas tad tik labs maija beigām un jūnija sākumam? Nu, dārzā salāti, loki saauguši, siltumnīcā kāds gurķis... Tagad tikai sāks ienākties visi labumi, ko dāvā zeme, pļavas, lauki un meži. Meža zemeņu šogad tik daudz, ka zinātāji savās labākajās ogu vietās sastingst no pārsteiguma — sarkans klājiens. Un smarža gāz vai no kājām. Tāpēc iedomājieties, cik ražīgs un bagāts būs vasaras turpinājums. Pēc sausajām nedēļām izkaltušie lauki atveldzēti, viss sētais un stādītais aug un kuplo atspēries.

Piecas brīvas dienas svētku svinēšanai šogad tika izmantotas visai dažādi. Sākot ar pamatīgu nostrādāšanu, lai paspētu iekavētos darbiņus, piemēram, gārsas un vibotnes gar dārza malu nopļaut, saskaldīto malku sakrāmēt šķūnīti smukās grēdās. Beidzot ar pārtikas veikalu *tīrīšanu*. Jāpiekrit sociālantropologiem, kuri apgalvo, ka esam totāla patērētāju sabiedrība. Pirms Jāņiem veikalos no plauktiem, saldētavām, letēm un vitrinām tika *izslaucīts* tāds daudzums pārtikas, ka ar to pietiktu mēnesim. Skaisti nosvinēt un badā nenomirt var arī ar pašu ceptiem speķa raušiem un ogu plātsmaizi, ar vecmammās sieto sieru un pāris pudelēm alus. Ja parēķinātu, cik naudas ietaupītos, mutes no pārsteiguma vaļā paliktu. Bet tā peļņa veikalniekiem. Protams, ir vēl kāda kategorija svinētāju — dzērājšoferi. Četru dienu laikā policisti, rīkojot masveida reidus un veicot pārbaudes, pieķēruši ap 130 šoferu *kunga prātā*. Pārbaudīti apmēram 50 tūkstoši braucēju, tāpēc dzērušo cipars var likties niecīgs. Tomēr tā nebūt nav, jo apmēram pusei noķerto asinīs alkohola bijis virs 1,5 promilēm, bet kādam rekordistam no Liepājas pat 5,5 promīles. Policisti teic, ka puisis bijis spējīgs saņemties tikai uz vienu pūtienu alkometrā, otrai reizei spēka vairs nepieticis. Tāpēc nav grūti iedomāties, ko iereibuši braucēji varēja nodarīt sev, saviem tuviņiem un pavisam svešiem ceļā satiktiem gājējiem un braucējiem. Jāsaka, tad jau ne visi ir redzējuši Ceļu satiksmes un drošības direkcijas akciju "Dusmīgs, toties dzīvs", citādi būtu pie sola pielīmējuši, smiltis ierakuši vai ar pannu *izslēguši*.

Kas attiecas uz laikapstākļiem, tie bija visnotaļ saliedējoši. Nē, ne tajā nozīmē, ka visi bija salijuši, bet tajā, ka nepārtrauktais gāziens no debesīm visas nakts garumā ligotājus apvienoja. Zem lietussargiem, plēves jumtiņiem, šķūnišos un pažobelēs, terasēs un pat metāla būdās ligotāji slēpās no lietus un gudroja, kādā veidā uzcept šašliku, lai ogles neapdzīst. Plecu pie pleca, uzdziedot un ar kāju pret grīdu ritmu uzsitot, tomēr labā noskaņojumā svinētāji atdeva godu Līgo naktij. Vienīgā skāde, ka caur slajajiem mākoņiem saulīti nevarēja redzēt uzlecam, bet tamdēļ jau nekas pasaules ritumā nomainīsies, vai ne?

Ļaudis no svešām zemēm par mūsu pagāniskajiem svētkiem brīnās, lai gan pēdējā laikā sāk pierast, ka uguns kuri 23. jūnija vakarā tiek kurti gan Norvēģijas fjordos, gan Zviedrijas akmeņainajās salīnās, gan Īrijas pakalnos un Anglijas laukos. Eiropas pieradināšana bija arī īsi pirms Jāņiem Briselē notikušie Eiropas latviešu kultūras svētki, ko Eiropas Latviešu apvienība rīkoja, atzīmējot Latvijas pirmo prezidentūru Eiropas Savienībā. Kori, folkloras un deju kolektīvi apmēram no 15 valstīm, gandrīz 800 dalībnieku tautas tērpos pārsteidza Briseli — gan zinātkāros beļģus, gan daudzos tūristus. Svētku vieta — laukums "Place de l'Albertine" starp karaļa pili un vecpilsētu uz veselu dienu tika atdots latviešiem. Renāra Kaupera uzstāšanās, eksprezidentes Vairas Viķes-Freibergas videoapsveikums, dejas un dziesmas no tradicionālā dziesmu un deju svētku repertuāra un pacilājošā sajūta, ka tu, latvieti, stāvi laukumā Eiropas sirdī un daudzi svešu tautību cilvēki dango "Pūt, vējiņi" un ritmā cilā kājas kopā ar dejotājiem. Gribs ticēt, tas bija labs sākums.

Cilvēks dzīvo nākotnei

Sākums 1. lappusē.

Ar karieti uz dzirnavām graudus malt

Sarunas sākumā apmetamies ... karietē. Kaut arī tai priekšā nav iejūgts zirgs, un kariete no vietas tā arī neizkustas, var iztēloties, kā senos laikos jutās kundzenes, mikstajos sēdekļos šūpojoties. Māšai tuvojās jubileja, bet man dāvanai nebija naudas, tāpēc sadomāju viņai uztaisīt karieti, — par neparastā braucamrīka tapšanu stāsta Jāzeps. Tādas otras pasaulē neesot, jo visu gatavojis pats. Māsa nu dzīvojot pilsētas dzīvoklī, tāpēc kariete atvesta uz brāļa mājām, bet savulaik i kāzniekus, i pašus vizinājusi. Brauca uz baznīcu, bet, ja vajadzēja, sēdekļi tika izņemti, salika maisus un brauca uz dzirnavām graudus malt. Vēl gadus 200 izturēšot, jo samontēta no nerūsejošām plāksnēm, stāsta taisītājs, apbrīnojami meistarīgi humoru savidams ar nopietnību.

Jāzeps dzimtas mājās ir Apšeniekos starp Rožupi un Sutriem. Jaunībā strādājis Rīgā par šoferi. Šis darbs licies vienveidīgs un apnicīgs. Mainījis nodarbošanos un sācis remontēt avārijās sadauzītas mašīnas. Katra mašīna taču tikusi sasista savādāk, izdomā nu, no kura gala lūžņu kaudzei ķerties klāt. Tas uzstāta asinis, bija interesanti. Lai cik mašīnas bija salocītas, tās nekad nenorakstīja lūžņos, jo padomju laikos pie jaunas tikšana bija ilga un sarežģīta. Jāzeps visbiežāk atjaunoja «Volgas», jo tās bija dārgas, un īpašnieki par katru cenu vēlējās salabot. Vēlākos gados trāpījās arī kravas ārzemju auto. Braucamie dažreiz bijuši tādā stāvoklī, ka neviens serviss tos neņēma pretī, tāpēc īpašnieki pacietīgi gaidīja rindā pie Jāzēpa kaut vai gadu. Sākumā mašīnu remonts noticis darbnīcā taksometru parkā, bijis legāls, bet vēlāk darbnīcu viņš ierīkoja paša uzceltajā mājā Dārziņos. Padomju laikos šāda individuāla darbošanās skaitījās nelikumīga. Bez oficiāla darba arī nevarēja dzīvot, tāpēc iekārtojās darbos, kur bija dežūras un daudz brīva laika. Vairumā ģimene audzējusi arī tulpes, kas pārdot vestas uz Ļeņingradu.

Tūkstošiem iestādītu koku

15 000 tulpu uz Sieviešu dienu —, iedomājieties, ar kādiem naudas maisiem braucām mājup, puspajokam, pusnopietni bilst Jāzeps. Ja tagad būtu tie laiki, ko, nedod, Dievs, es negribu, jo esmu brīvas Latvijas patriots, tad man būtu tikai viena problēma — kur likt naudu, saka Jāzeps. Protams, ļoti labu ziedu, kurus pircēji ķertin izķēra, izaudzēšanā bija vajadzīgs liels un rūpīgs darbs.

Te, gleznainajā Rušonas pagasta stūrītī, līdzās sievas Annas dzimtajām mājām, tagad, jau jaunākajos laikos, bijusi kāda pārdodama māja. Gavaru ģimene to nopirkusi, iegādājusies arī zemi. Patikusi vieta, ezera tuvums. Viss bijis aizaudzis ar

krūmiem, tāpēc daudz darba ieguldīts krūmu izplēšanā, zeme ārdīta un stumdīta, sliksnāas aizbērtas. Desmit gadu laikā apkārtnē stipri izmainījusies. Viena lieta ir uzbūvētas ēkas, bet otra — ne tik ātri svešiniekam pamanāma — jaunas koku audzes. Rīgā pa parkiem savāktas retu koku sēklas un zīles, tās vestas arī no Kalsnavas. Kādas koku šķirnes Latvijā atrodamas, tādas visas esot iestādītas. Līdz tam mežā augušās lazdas, korintes un ievas izplēstas, to vietā tagad aug un pieņemas spēkā dažādu šķirņu Kanādas ozoli, lapegles, liepas, riekstkoks, ciedri un citi. Tūkstošiem iestādītu egliņu. Meža jaunaudzis — desmitiem hektāru platībā.

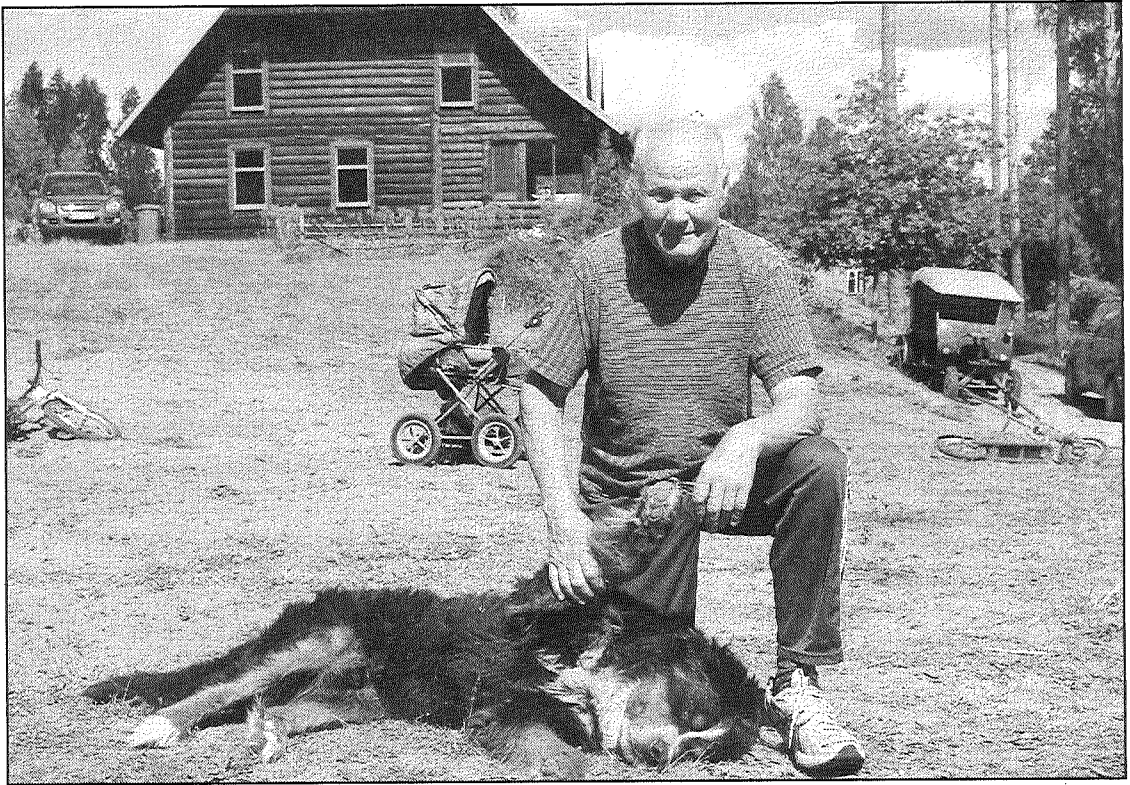
Kanādas ozolam rudenos ļoti skaista lapu krāsa, tas neslīmo ar miltrasu, koksne tumšāka nekā Latvijas ozolam, zīles skaistas kā rieksti, tēlaini stāsta Jāzeps. Ozolu iestādīts vismaz 10 tūkstoši stādu. Kādi deviņi maiši zīļu bijis savākts, pēc tam tās diedzētas gan vagās uz lauka, gan atsevišķi. Raižu gan bijis daudz, — vagas uzrakņājušas mežacūkas, mazos dīgstus nograuzuši zaķi, kad kociņi paaugušies — garšojuši stirnu bukiem. Daudzi jautā: «Priekš kam tev tie koki? Nākošajam paaudzēm. Šajos mežos būs skaistas ainavas, ļoti liela koku dažādība, atbild Jāzeps. Paaudzis, par kurām viņš runā, tepat pagalmā vien sastopamas — visi septiņi viņa un Annas mazbērni, dēla bērni: Enija, Jasmina, Estere, Samoels, Miķelis, Mārtiņš, Renārs. Vecākajai meitenei 13 gadi. Jaunākajam Renāram, kurš nosaukts krusttēva Renāra Kaupera vārdā, nepilni divi.

Mūzikim Kauperam tepat blakus esot zemes īpašums, tāpēc pa kaimiņu būšanai lūgts kūmās. Dēls Rīgā nodarbojas ar biznesu, kā jau tas tagad pieņemts, strādāju es viens, saka Meldru saimnieks ar veselīgu humoru. Ar Renāru Kauperu tuvāk iepazīšies, kad kārtušu darījumu par pirtīņu. Tā iepazīšies mākslas pasaules ļaudim, tāpēc nojaukta un pārvesta uz Imanta Ziedoņa muzeju, kur uzstādīta no jauna. Tagad vienu māju atdošot rakstniecības muzejam Rēzeknē.

Celtnieks bez skolas, bet ar Radītāja dotu talantu

Celtniecībā neesmu strādājis nevienam dienu un neesmu to arī mācījis, tāpēc par celtniecību jums neko nevarēšu pastāstīt, nopietni bilst Jāzeps, kad lūdzam, lai izrāda savas savdabīgās būves. To gan gribot pateikt, ka visas ēkas būvētas no vecu māju būvmateriāliem, ar izdomu papildinot ar paša zāģētiem un apstrādātiem kokiem. Aglonā viņam esot savs neliels gateris, kurš ticis uzlabots, lai varētu zāģēt arī garākus kokus. Kad cilvēki sūrojas, ka ir grūti, ka nekā nav, es tam negribu piekrist, uzsver saimnieks.

Pie Gavariem bieži ciemojas radi, Jāzēpa bijušie armijas

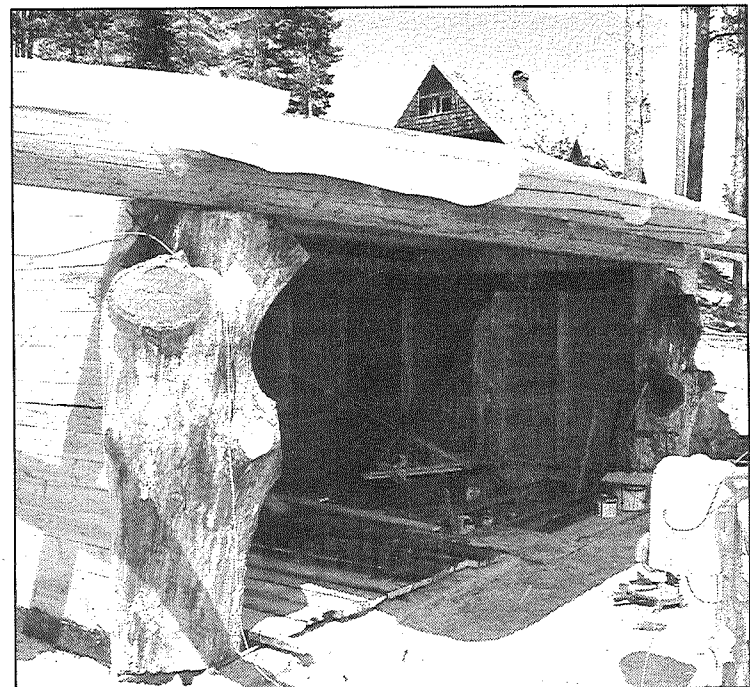
● Jāzeps Gavars ar savu uzticamo mājas sargu Mocartu, kuram nevajagot velti muti dzisināt. Bijību svešiniekam tas iedvēš ar savu milzeņa augumu.

biedri. Tādās reizēs uzvelk karoģu mastā, dzied patriotiskas dziesmas, dejo. Kļūstam vecāki, tāpēc nepietiek tikai ar vienu tikšanos gadā, jāriko biežāk. Ciemiņiem un radiem, mazbērniem un viņu draugiem vietas ir pietiekami. Pa visām mājām istabu daudz, guļvietu pat nesaskaitīt, no saspīestības un šaurības ne vēsts. Gandrīz pa visiem logiem apbrīnojams skats uz ezeru.

Jāzeps, šķiet, ne dienu nevar nodzīvot bez celšanas darbiem. Pēc sentēvu paņēmieniem uzcelta viena māja ar plašu pirmo un otro stāvu, un dzīvošanai derīgu arī trešo stāvu, kuru biežāk izmanto jaunā paaudze. Lieki piebilst, ka mājā visa apdare, kā arī grīdas un griesti — paša roku darbs. Mēbeles visās mājās — senatīgi ar kokgriezumiem rotāti skapi, bufetes, kumodes, galdi, krēslī — lielākoties tās, ko bijušie īpašnieki izmetuši vai par lētu naudu pārdevuši. Pēc rūpīgas restaurācijas mantas ieguvušas otro dzīvi un kalpos vēl ilgi. Kādu laiku šeit dzīvojuši arī ziemā, bet tagad ēka paredzēta kā vasaras māja jaunajiem. Priekš Gavaru ģimenes dzīvošanas uzbūvēta cita — tikpat lepna ar dakstiņu jumtu. Tie atvesti no Tērvetes, kur nojaukta kāda celtnē.

Jāzēpa prasme likt lietā materiālus, ko citi atzīst par mazvērtīgiem, ir apbrīnojama. Piemēram, klēts skaidu jumts ir uzmeistarots no pārpalikumiem, kas paliek pāri pēc taras dēļu ražošanas, bet «sarkankoks» — ko, nūdien, pēc izskata nezinātajam neatšķirt no istā — tapis no īpašā paņēmienā apstrādātiem tā sauktajiem nomaliem. Vajag nevis vieglu roku izmest vai nojaukt, bet salabot un atjaunot. Klēti grīda salikta pēc vecveca paņēmiena, pie sijām piestiprinot ar tapām. Dēļu savienojumi tik smalki, kā laminātam. Klēti tā bijušie īpašnieki bija paredzējuši sagriezt malkā.

Orģināla, ar visām ērtībām nodrošināta ir paša celtā vec-

● Nojumei — «pašaleitei» —, kura paredzēta pasēdēšanai ezera krastā, oriģināls balsts — simtgadīga ozola stumbrs. Otrs tāds pats stumbra gabals balsta jumtu kādai citai ēkai.

laicīgā pirts, kur savijas fantāzijas lidojums ar maksimāli nodrošinātu funkcionalitāti. No vienas puses izeja uz ezeru, uz topošo pussaliņu, kuras vietā savulaik bijusi ierīkota un sievai vārdadienā uzdāvināta saliņa. Kā kalnā ierakta burvju mājiņa. Uzķāp kalniņā, apei mājīgai apkārt, un pa tiešo iekļūstams ērtā, plašā telpā, kur var dančus rīkot pēc pāršanās vai arī guļvietas saklāt viesiem. No pamatīgiem laukakmeņiem uzmurēts pagrabs, tā priekšā ierīkota vasaras virtuve. Saimniecei ērti, ja ko vajag — paver pagraba durvis un paņem.

Vecu māju būvmateriāli, pērkona sasperti koki, simtgadīgi nokaltuši milzeņi, — viss atrod pielietojumu Jāzēpa saimniecībā. Ne vienmēr uzreiz ir attiecīgs materiāls būvdarbu turpināšanai, tad nu pa laikam sanāk arī tā, ka vispirms tiekot uzbūvētas trīs sienas un jumts, bet ceturta siena piebūvēta vēlāk, kā tas ir vērojams garāžas celtniecībā. Jāzeps lietderīgi izmanto ne tikai koku, bet arī ķieģeļus, ko cilvēki

met ārā vieglu roku, jaucot nost vecās krāsni. Ķieģeļi izturēšot vēl ilgu mūžu. It viss Jāzēpa plašajā saimniecībā tapis paša rokām, paša izfantazēts, liekot lietā sentēvu gudrības. Darbos nereti palīdz Roberts Upenieks, gleznotājs, tēlnieks, namdaris — viss vienā personā. Dzīvojamajā mājā ir skatāmas Roberta gleznas — skaistas dabas ainavas.

Amatnieks ar zelta rokām un gudru galvu, taupīgs saimnieks. Cilvēks, kurš prot un vēlas izmantot dzīves piedāvātās iespējas, spēj ar tālredzīgu skatu raudzīties nākotnē. Cilvēks dzīvo nākotnei.

□□□

Vietā, kur nogriežas ceļš uz Meldru mājām, ikvienu nācēju vai braucēju sagaida augsts, no lapegles būvēts krucifikss. Esot arī iesvētīts. Jāzeps savas saimniecības, mežu, ēku, savas ģimenes aizsardzībai uzlicis stipro krusta zīmi.

L.Rancāne

Pirmdiena, 29. jūnijs

LATVIJAS TV 1
 6.00 Latvijas Republikas valsts himna.
 6.02 Province.
 6.30 Rīta Panorāma.
 8.35 Milas viesulis 9. 2044. sērija.
 9.35 Patvēruma mīlestībai. 124. sērija.
 10.35 Televēlaka skatogs.
 10.50 Manas māsas kāzas. M. f.
 12.35 Televēlaka skatogs.
 12.55 Dzīvnieki — profesionāļi. Dok. f.
 13.50 Televēlaka skatogs.
 14.05 Norvēģijas dabā. Dok. f.
 15.10 Maklauda meitas.
 16.05 Patvēruma mīlestībai. 123. sērija.
 17.10 Milas viesulis 9. Sēriāls.
 18.00 Dienas ziņas.
 18.53 Ceturtā studija.
 19.20 Smalkais stils. Sēriāls.
 20.30 Panorāma.
 21.10 Korā Kamēr... 25 gadu jubilejas koncerts.
 23.10 Nakts ziņas.
 23.25 Matijas klans 5. Sēriāls.
 0.40 Rīgas sargi.

LATVIJAS TV 7
 6.00 Latvijas Republikas valsts himna.
 6.03 Visas durvis vaļā. Dok. f.
 6.30 Vienmēr formā!
 7.00 Labākās latviešu mūzikas izlase.
 8.35 Noskaidrot patiesību.
 9.30 Maklauda meitas 105. sērija.
 10.20 Mūsu Čārijis 14. Sēriāls.
 11.10 Rīga 2014. 8. Pasaules koru olimpiāde.
 12.50 LTV - 60. Zelta arhivs.
 13.35 BMX.
 15.45 Labākais no Euromaxx.
 16.15 SOKO Vismāra.
 17.05 Noskaidrot patiesību. Sēriāls.
 18.00 Šovakar.
 18.30 Pasaules garša kopā ar Paskāļu 3. Dok. f.
 19.00 Mūsu Čārijis 14. Sēriāls.
 19.50 Amazone ar Brūsu Persiju. Dok. f.
 20.50 Radio "SWH" 20 gadu jubilejas koncerts.
 22.30 Midsomeras siepkavības 13. Sēriāls.
 0.15 Sporta leģenda. Uljana Semjonova.
 1.15 Labākais no Euromaxx.

LATVIJAS TV 8
 6.00 1001 nakts. Sēriāls.
 11.00 Stepenās lietas: citplanētieši. Sēriāls.
 11.30 Nemelo man!
 12.30 Kriminālinformācija +. Sēriāls.
 13.00 Patsimons. Sēriāls.
 13.00 1001 nakts. Sēriāls.
 13.15 Seši kadri.
 13.45 Par spītī visam. M. f.
 14.00 LNT dienas ziņas.
 14.20 Televēlaka skatogs.
 14.35 Tāda ir dzīve 5. Sēriāls.
 15.40 Nemelo man!
 16.50 Nemilētā. 104. sērija.
 17.50 Zīpas sešos.
 18.00 Fatmagula. Sēriāls.
 20.00 LNT ziņas.
 20.35 Degpunktā.
 21.10 Ekstrasensi — detektīvi 3.
 22.10 Vangēlija. Sēriāls.
 23.20 Dzīvnieki policisti 4. Sēriāls.
 0.15 Noziegumam pa pēdām 11. Sēriāls.

LNT
 5.00 Karamba!
 5.35 Ticīgo uzvaras balss.
 6.05 Nedēļa novads.
 6.30 Neatkarības cīņās.
 8.40 Galileo 3.
 9.10 Degpunktā.
 9.45 Televēlaka skatogs.

PKB
 6.00 Euronews.
 6.35 Ziņas.
 6.40 Animācijas filmas.
 7.00 Labrīt!
 9.00 Ziņas.
 9.25 Labrīt!
 9.50 Esi veselī!
 11.15 Ideāls remonts.
 12.15 Ziņas.
 12.40 Animācijas filmas.
 13.55 Gaidi mani!
 15.00 Ziņas.
 15.25 Laiks rādīs.
 15.55 Moderns spriedums.

ROSSIJA RTR
 6.00 Krievijas rīts.
 11.00 Vēstis.
 11.35 Vietējais laiks.
 11.55 Par pašu svarīgāko.
 12.55 Īpašs gadījums.
 14.00 Vēstis.
 14.30 Vietējais laiks.
 15.05 Pedētais janičārs. Sēriāls.
 16.00 Izlems cilvēki.
 17.00 Vēstis.
 17.10 Vietējais laiks.
 17.30 Vēstis.
 18.15 Tiesraide.
 19.35 Vietējais laiks.
 20.00 Vēstis.
 20.55 Viss tikai sākas. Sēriāls.
 23.40 Mīlestība ar privilēģijām. M. f.
 2.15 Smerš. Lapsu ala. Sēriāls.
 3.05 Tīra uzvara. Čīna par Eļbrusu.
 3.20 Īpašs gadījums.
 4.05 Tiesraide.
 5.10 Pedētais janičārs. Sēriāls.

VIDUSDAUGAVAS TV
 7.00 Re:TV.
 20.00 Jēkabpils laiks.
 20.30 VDTV arhivs.
 21.00 Jēkabpils laiks.
 21.30 Nedēļa Latgalē.
 22.00 Jēkabpils laiks.
 22.30 — 24.00 Re:TV.

TV 6
 9.00 Stepenās lietas: citplanētieši. Sēriāls.
 10.00 Sodien.
 11.20 Zvērāto tiesa.
 12.30 Ārkārtējs notikums.
 13.00 Sodien.
 13.25 Krievu pilījums.
 14.00 Sasistio lukturu ielas 12. Sēriāls.
 15.00 Maskava. Trīs staciju laukums. Sēriāls.
 16.00 Sodien.
 18.00 Runājām un rādām.
 19.00 Sodien.
 19.40 Inspektors Kuprijanovs 2. Sēriāls.
 21.40 Mentu kari 8. Sēriāls.
 23.40 Dienas anatomija.
 0.20 Neitrais darbs. Sēriāls.
 2.15 Mežsargs. Sēriāls.
 4.10 Es tievju.
 5.10 Aleksandrs Žurbinis. Melodijas piemīnāji.
 5.50 Vai krievi prot krievu valodu?

TV 5
 5.00 Nakts mūzika TV5.
 7.55 Seši kadri.
 8.20 Vīru darbs. Sēriāls.
 10.10 Televēlaka skatogs.

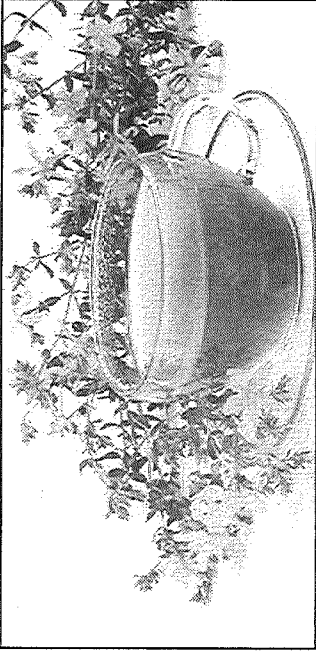
„NOVADNIEKA” KALENDĀRS

- LĪVĀNU NOVADS**
Līvānu novada kultūras centrs
 ◆ 27. jūnijā pulksten 19.00 starptautiskā folkloras festivāla «Baltica 2015» ieskaņu koncerts. Ieeja bez maksas.
- Jersikas tautas nams**
 ◆ No 1. jūlija Jersikas pagasta iedzīvotāju — rokdarbnieku, amatnieku, kolekcionāru, mākslinieku darbu izstāde «Svētkus sagaido».
- PREIĻU NOVADS**
Preiļu novada kultūras centrs
 ◆ 27. jūnijā pulksten 19.00 Preiļos, Tīrgus laukumā folkloras festivāla «Baltica 2015» ieskaņu koncerts.
- Saunas tautas nams**
 ◆ 27. jūnijā pulksten 23.00 zaļumballe, spēle «Antons un draugi».
- RIEBIŅU NOVADS**
Riebiņu kultūras centrs
 ◆ 26. jūnijā pulksten 19.00 spēlmanu saiets «Starp Jāņiem un Pēteriem». Ieeja bez maksas. Pulksten 22.00 zaļumballe.
- Riebiņu centrālā bibliotēka**
 ◆ 26. jūnijā pulksten 14.00 Pēterdienas ieskandināšana.
 ◆ 27. jūnijā pulksten 12.00 tikšanās ar izstādes «Dvēseles / runā» autorēm.

DĀRZKOPJA NEDĒĻA (26. jūnijs — 2. jūlijs)

✓ Piekdiena, 26. jūnijs, un gandrīz visa sestdiena, 27. jūnijs, *sakņu dienas*. Turpinājumā *ziedu dienu* laiks visu svētdienu, 28. jūnijā. *Ziedu dienas* īpaši piemērotas pirtsslotu sīšanai un artniecības augu vākšanai. Pārsvaŗā to dara uz Ligo svētkiem, bet arī nedaudz pēc tam būs labi.
 ✓ Pirmdiena, 29. jūnijs, otrdiena, 30. jūnijs, *lapu dienas*.
 ✓ Trešdiena un ceturtdiena, 1. un 2. jūlijs, *augu dienas*. Izskatās, ka planētu atrašanās zodiakā varētu nodrošināt siltu un saulainu laiku visu jūliju. Vai tā tiešām būs, redzēsīm

Daba pret dažādām kaitēm. Laiks ievākt drogas

Sākusies vasara, tāpēc laiks pievērst uzmanību visam, kas aug, zaļo, zied un pamazām nogatavojas mums apkārt — dārzeņos, plavās, mežos, laukos. Svaigus un žāvētas ogas, kā arī ogu un to lapu, uzlējumus un izviljumus ar labiem panākumiem var izmantot sirds un asinsvadu, kuņģa un zarnu trakta slimību ārstēšanai, pret nierakmeņiem, žultsakmeņiem, cistītu, ginekoloģiskām kaitēm, ādas problēmām un tā tālāk.

Pret diabētu
 Ēdamkaroti zīleņu jauno dzinumu un lapu maisījuma aplej ar glāzi verdoša ūdens, 10 minūtes vāra uz lēnas uguns, pēc tam nostādina, līdz atdzīst, izkāš. Dzer pa pusglāzei trīs reizes dienā.

Pret kuņģa — zarnu trakta darbības traucējumiem
 Divas ēdamkarotes dzērveņu ogu un lapu maisījuma aplej ar divām glāzēm karsta ūdens, 10 minūtes vāra uz lēnas uguns, atdzesē, izkāš un dzer pa vienai — divām glāzēm četras reizes dienā. Sevišķi labi šis novārījums palīdz pret caureju.

Pret žultsakmeņiem
 Ēdamkaroti meža zemeņu ogu un lapu maisījuma aplej ar glāzi verdoša ūdens, 20 minūtes nostādina, tad izkāš. Dzer pa 0,5 — 1 glāzei trīs reizes dienā (iepriekš ieteicams konsultēties ar ārstu).

Pret podagru
 Gatavo novārījumu, vadoties pēc aprēķina — divas gramus apses pumpuru, mizas un lapu maisījuma aplej ar glāzi ūdens, vāra 7 — 10 minūtes, silti ietin, pusstundu nostādina, tad izkāš. Lieto pa divām ēdamkarotēm trīs reizes dienā.

ApSES pumpurus attiecībā 1 : 10 aplej ar degvīnu vai 70% spirtu un vairākas dienas nostādina. Lieto pa 25 — 30 pilieniem trīs reizes dienā.

tējkarotes sasmalcinātu brūkleņu lapu uz glāzi ūdens. Drogu 10 minūtes vāra uz lēnas uguns, tad izkāš un dzer pa 1 — 2 glāzēm divas līdz trīs reizes dienā.

Pret tūsķu un locītavu kaitēm
 Ēdamkaroti sasmalcinātu ķiršu kātiņu aplej ar glāzi verdoša ūdens un vāra 20 minūtes. Dzer pa 1/3 glāzes trīs reizes dienā.

Pret akūtu cistītu
 20 gramus apses pumpuru, mizas un lapu maisījuma aplej ar glāzi ūdens, vāra 7 — 10 minūtes, silti ietin, pusstundu nostādina, tad izkāš. Lieto pa divām ēdamkarotēm trīs reizes dienā.

ApSES pumpurus attiecībā 1 : 10 aplej ar degvīnu vai 70% spirtu un vairākas dienas nostādina. Lieto pa 25 — 30 pilieniem trīs reizes dienā.

Skolēnu darbs vasarā — ietaupījums vecāku maciņos

● Nils (no kreisās), Ervins un Santa grābj Preiļu parkā nopļauto zāli un ir apmierināti par to, ka viņu darba mēnesis bijis jūnijs kā tiešs turpinājums skolas gaitām, bet atlikušie divi mēneši — īstas, garas vasaras brīvdienas. Foto: I.Šņepste

SIA "Preiļu saimnieks" ir viens no lielākajiem darba devējiem, kas iesaistījušies Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajā pasākumā par skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikā. Uzņēmumā šovasar strādās pavisam divdesmit jaunieši, pirmie septiņi savus darba pienākumus sāka veikt tūlīt pēc mācību gada noslēguma, informē SIA "Preiļu saimnieks" sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Jauniešiem tiek piedāvāts darbs atbilstoši viņu iespējām, norāda uzņēmuma komunālās daļas vadītāja Zenta Igoļ-

niece. Viņi veic dažādus labiekārtošanas darbus pilsētā — grābj sabiedriskajās teritorijās un pilsētas parkā nopļauto zāli, ravē publiskos apstādījumus un pilda citus savam vecumam piemērotus darbus. Jaunieši strādā darba vadītāju uzraudzībā un tiek nodrošināti ar nepieciešamo inventāru.

Vairāki no jūnija grupas jauniešiem skolēnu nodarbinātības pasākumā bija iesaistījušies arī iepriekšējā gadā un tāpat strādājuši SIA "Preiļu saimnieks", tāpēc ir pazīstami ar darbu vadītājiem un pienākumi nesagādā pārsteigumus. Nopelnītā nauda dos ietaupījumu vecāku maciņos, noderēs, gatavojoties jaunajam mācību gadam, arī atpūtai

vasaras brīvdienās, piemēram, lai iegādātos biļeti uz *Positivus* festivālu un citiem vasaras koncertiem. Darbs vasarā noteikti būs arī vērtīgs ieraksts jauniešu CV viņu turpmākajām gaitām.

Atgādinām, ka Nodarbinātības valsts aģentūras skolēnu nodarbinātības pasākumos pirmo pieredzi var iegūt jaunieši vecumā no 15 līdz 20 gadiem, kuri mācās vispārīgizglītojošajās, speciālajās vai profesionālajās izglītības iestādēs. Viena skolēna nodarbinātības ilgums ir viens mēnesis, bet darba alga ir valstī noteiktās minimālās darba samaksas apmērā, ja skolēns strādā pilnu darba laiku.

Sagatavoja L.Kirillova

Livānos plāno siltināt daudzdzīvokļu mājas

Nesiltināto daudzstāvu māju problēma Livānos pēdējo gadu iedzīvotāju aptaujās ieņem līdera pozīcijas. Iedzīvotāji vēlētos glītas daudzdzīvokļu māju fasādes, sakārtotus ieejas mezglus, kapitāli izremontētas kāpņu telpas. Speciālisti atzinuši, ka tādiem dzīvokļiem tirgus vērtība pieaug par 20-30 procentiem. Ko šajā sakarībā plāno darīt pašvaldība, skaidro Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

Šo problēmu, ņemot vērā iedzīvotāju zemo maksātspēju, nevar atrisināt vienā dienā, atzīst Andris Vaivods. Iedzīvotājiem pašiem dibināt mājokļu apsaimniekošanas biedrības, pašiem ņemt kredītus bankās un realizēt siltināšanas projektus ir sarežģīts uzdevums. Pasaulē un arī Latvijā ir piemēri, ka mājas tiek renovētas pēc citas sistēmas. Jau labu laiku dome strādā pie šādu alternatīvu meklēšanas. Pašlaik Livānu dome, piesaistot ekspertus, veic nopietnu izpēti un analīzes darbu, apzinot citu pašvaldību pieredzi, analizējot datus par reālo situāciju Livānos.

Alternatīvā siltināšanas sistēma paredz, ka iedzīvotājiem nav jāņem bankā kredīts pašiem, to dara privātu uzņēmēju sadarbībā ar banku un vietējo pašvaldību. Savukārt iedzīvotāji maksā ikmēneša maksājumus tāpat kā līdz šim. Šāda sistēma darbojas citas valstīs, un arī Latvijā ir piemēri šādiem siltināšanas projektiem. Tiesa, lai veiktu siltināšanas darbus, vajadzīga visu pušu ļoti cieša sadarbība, tajās skaitā, iedzīvotāju iesaistīšanās un atbalsts.

Andris Vaivods stāsta, ka pašlaik tiek veikta izpēte aptuveni desmit daudzstāvu māju siltināšanai Dubnas labajā krastā. Pagaidām gan nevarot apsolīt, vai izdosies nosiltināt visas daudzstāvu mājas Livānos, vai arī tikai dažas. Ja nebūs iedzīvotāju iesaistīšanās un atbalsta, māju siltināšana nebūs iespējama. Vēl ir ļoti daudz jautājumu un nezināmo, tāpēc šovasar notiks aktīva situācijas izpēte, finansiālo rādītāju analīze, darbs ar skaitļiem. Jau augustā tiks aicināti kopā siltināmo māju iedzīvotāji. Tiks stāstīts, skaidrots, jo process var notikt tikai tad, ja tas ir caurskatāms, visiem saprotams un finansiāli drošs gan iedzīvotājiem, gan pašvaldībai, kas šādā projektā piedalās ar savu atbildību un budžeta naudu.

Sagatavoja L.Rancāne

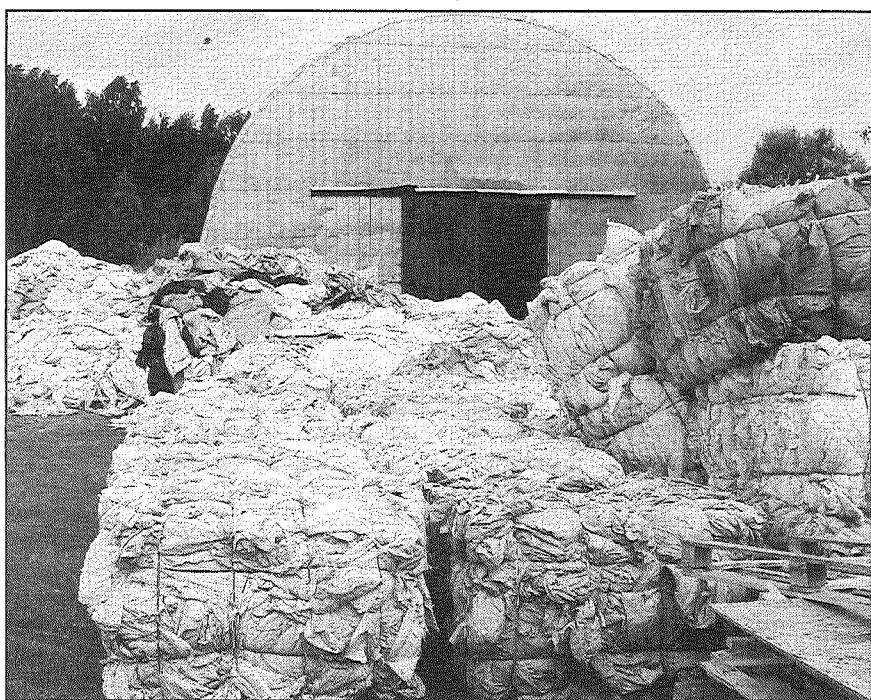
Otrreizējai pārstrādei savākts liels apjoms izlietotās lopbarības plēves

Noslēgusies SIA "Preiļu saimnieks" atkritumu apsaimniekošanas daļas rīkotā lauksaimniecības ruļļu plēvju savākšanas un izvešanas akcija Preiļu un Vārkavas novada zemnieku saimniecībās. Rezultāti ir iepriecinoši, atzīst SIA "Preiļu saimnieks" sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Uzņēmuma atkritumu apsaimniekošanas daļas vadītāja Vineta Igoļniece informē, ka kopumā savākti apmēram 150 kubikmetri lauksaimniecības plēvju, kas ir ievērojami vairāk nekā pagājušā gada pavasarī. Preiļu novadā plēves tika izvestas no 18 Saunas pagasta saimniecībām, no trim Pelēču un divām Aizkalnes pagasta saimniecībām, bet Vārkavas novadā — no 15 Rožkalnu pagasta, deviņām Upmalas pagasta un astoņām Vārkavas pagasta saimniecībām.

Savāktās plēves atkritumu šķirošanas laukumā jau tiek presētas ķīpās, lai nodotu otrreizējai pārstrādei, tāpēc balto, zaļo un zilgano plēvju kalni pamazāk sarūk. Pārstrādei tomēr derīgas tikai tīras plēves bez piemaisījumiem. Ja plēvēm klāt ir špores un sieti, tad tās tiek savāktas kā parastie sadzīves atkritumi un par to izvešanu no saimniecības nākas maksāt, atgādina V.Igoļniece.

Līdz šim zemnieki no ruļļu plēvēm

● Lopbarības ruļļu plēve valējā veidā veido kalnus. Kad tā sapresēta, uzņēmums "Preiļu saimnieks" to nodos otrreizējai pārstrādei. Foto: I.Kirillova

atbrīvojās, kā nu kurš prāta — apraka zemē kādā nomaļā vietā, centās sadedzināt, kaut gan tas ir kaitīgi ne vien apkārtējai videi, bet arī cilvēku veselībai. Tagad, kad SIA "Preiļu saimnieks" plēves piedāvā izvest bez maksas, daudzi šo akciju jau gaida, paši

zvana un paūz vēlmi piedalīties. V.Igoļniece uzteic tos zemniekus, kuri sakrāj plēves un ved uz atkritumu šķirošanas laukumu Rīgas ielā 4. Tā iespējams atbrīvoties no plēvēm dabai draudzīgā veida.

Sagatavoja L.Kirillova

Sakoptākās sētas Riebiņu novadā vērtēs septiņās nominācijās

Riebiņu novada dome izsludinājusi ikgadējo konkursu par sakoptāko sētu novadā 2015. gadā "Mazs bij" tēva novadiņis, bet diženi turējās".

Kā informē pašvaldības attīstības un plānošanas daļā, cīņā par sakoptāko sētu lielisks dzinulis ir veselīga konkurence, mēģinot pārspēt kaimiņu izdomā un darbīgumā. Turklāt konkurss ir arī iespēja pārņemt labo pieredzi, celt iedzīvotāju pašapziņu un lepnumu par savu sētu, pagastu, novadu. Pretendentī tiek aicināti pieteikties līdz 6. jūlijam Riebiņu novada domes attīstības un plānošanas daļā pa tālruniem 65324379, 26388368 vai elektroniski antra.meluskane@riebini.lv.

Konkursa dalībniekus vērtēs vairākās nominācijās:

- ✓ individuālā dzīvojamā māja;
- ✓ lauku sēta/zemnieku saimniecība (piena lopkopība; gaļas lopkopība (liellopi, siklopi, putni); graudkopība, bioloģiskā lauksaimniecība; biškopība, augļkopība, dārzenkopība; lauku tūrisms; mājražošana);
- ✓ daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;
- ✓ sabiedriskās iestādes (pagasta pārvaldes ēkas, kultūras nami, izglītības iestādes, bibliotēkas un citas);
- ✓ ražošanas objekti — uzņēmumi;
- ✓ sakoptākais pagasta centrs;
- ✓ "Akmens un metāls — interjera un vides dizaina elements".

Katrs pretendents var pieteikties vienai vai divām nominācijām vienlaikus. Vērtēšanas komisija ieradīsies laikā no 13. līdz 25. jūlijam.

L.Kirillova

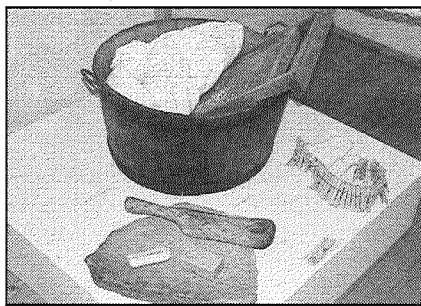

«Veļas diena» — Latgales mākslas un amatniecības centrā

«K»atras mājas acis ir logi, to rotā aizkari. Ieskatoties spodrajās acīs, rodas iespēja iztēloties telpas iekārtojumu un rotājumus. Galdū klāj balts galdauts, uz kura sabiruši koši ziedu pušķi, virtuvē uz vadža uzkarināts līnu dvielis ar saimnieces vārda un uzvārda monogrammu. Istabas stūrī gulta, kurai gar segas malu kā gaisīgas putas rotājas smalkās palaga mežģīnes. Gultā bezbēdīgi zviln ar košajiem dzijas dzīpariem izšūtie spilvenu pārvalki. Lai šo idilisko sajūtu saglabātu, tekstilijas rūpīgi jākopj. Viens no audumu kopšanas veidiem ir to mazgāšana. Audumu mazgāšanas un kopšanas darbu komplekss ietver veļas šķirošanu, mērcēšanu, mazgāšanu ar vārišanu vai bez tās, skalošanu, žāvēšanu, gludināšanu», — ar šādiem vārdiem sākas izstāde «Veļas diena», kas līdz pat oktobrim skatāma Livānos, Latgales mākslas un amatniecības centra vēsturiskajā ekspozīcijā. Tā iepazīstina ar dažādām tekstilijām un to kopšanu pagājušajā gadsimtā.

● Latgales mākslas un amatniecības centra ekspozīcijas krājuma glabātāja Silva Podniece rāda, kā senos laikos gludināja veļu.

● Veļas baļa, veļas dvielis, ziepes, velējamā vāle... Agrākos laikos sievietēm veļas diena nozīmēja smagu darbu, ar rokām beržot veļu un to velējot. Foto: I.Kiriļova

Baltveļu mazgā līdz 90 grādu, krāsaino veļu — 60 grādu temperatūrā. Rūpīgi izskaloto veļu vislabāk žāvēt ārā, svaigā gaisā, saulē, tad tā žūstot tiek balināta un iegūst patīkamu smaržu. Ja veļu tūlīt pēc žāvēšanas gludina, to noņem nedaudz mitru, ja negludina, to izžāvē pilnīgi sausu un saloka.» Saulīte balināja audumus, bet, ja pa istam gribēja dabūt baltumu, piemēram, līnu dvieļiem, tos izklāja uz balta sniega un atstāja mēnesnīcā.

saimnieces īpašumā.

Veļas vārišana vai beršana uz veļas dēļa mūsdienā ar tehnoloģijām piesātinātā ikdienā šķiet pilnīga aizvēsture. Laiks iet, tehnoloģijas un iespējas attīstās, mainās paaudzes un ikdienas ritms, mainās tradīcijas un ieradumi. Tāpēc Latgales mākslas un amatniecības centra ekspozīcijas krājuma glabātājai Silvai Podniecei radās ideja izveidot nelielu izstādi ar nosaukumu «Veļas diena», kur skatāmas vēsturiskas dažāda veida tekstilijas no ekspozīcijas «Amatnieki Latgalē 19. — 20. gadsimtā» krājuma, kā arī sagatavota informācija par to, kā šīs tekstilijas saimnieces kopa un jau pagājušajā gadsimtā.

Gribējam izstādē parādīt kaut ko no centra krājumos esošajiem eksponātiem saistībā ar Raiņa un Aspazijas jubilejas gadu, stāstīja Silva Podniece. Nejausi ieraudzījām Raiņa dzejoļi «Lelītes Lolītes veļas diena» un nolēmām celt dienas gaismā to, ko iedzīvotāji mums ir sadāvinājuši, un pastāstīt, kā tas ir jākopj. Tika sameklētas gan kokvilnas, gan līnu, vilnas un zīda tekstilijas. Tā tapa izstāde «Veļas diena». Mēģinājām parādīt, ar kādiem rīkiem veļa tika mazgāta un kopta gan sendienās, gan vēl ne tik senā pagātnē, kad veļas mazgājama mašina, nerunājot nemaz par automātiem, bija tikai retas

Izstādē ierobežotās vietas dēļ gan nav uzstādīta velētava, tāpat nav arī sārma vannas (ūdens mikstināšanai senos laikos lietoja ar verdošu ūdeni aplietu pelnu novilkumu, ko sauca par sārnu un kurā mērcēja mazgājamo veļu), toties ir velējamā vāle, veļas baļa un dēlis, ar ko vecākās paaudzes sievietes noteikti vēl ir darbojušās. Kā arī saimniecības ziepes ar numuru 72, kas bija ražotas pēc noteikta valsts standarta un gadu desmitiem bija galvenais palīgs drēbju mazgāšanā, mūsdienā moderno pulveru priekšteces. Tagad, kad gudrajiem automātiem atliek vien nospiegt podziņas, uzstādot norādījumus, kas ir mazgājams un cik ilgi, sāk piemirsties tās gudrības, kas agrāk bija jāzina katrai namamātei, piemēram, par kokvilnas un līnu audumu kopšanu: «Pirms mazgāšanas veļu šķiro pēc šķiedru sastāva, krāsas, netīrības pakāpes. Vārāmo veļu (kokvilnas un līnu baltveļu) atdala no nevārāmās. Netīrāko veļu jāmērcē, tās mazgāšanai jāpatērē vairāk mazgāšanas līdzekļu, netīrākā baltveļa ilgāk jāvāra vai pat jābalina. Veļu mērcē 30 — 40 grādus siltā ūdenī vismaz trīs — četras stundas.

Pievienotas pamācības arī par citu audumu veidiem, piemēram «Vilnas un zīda izstrādājumus nevāra, jo tad tajos parādās grūti likvidējami burzījumi, vilna saveļas un saraujas. Tā kā vilna un zīds ūdenī uzbriest un zaudē izturību, to izstrādājumi jāmazgā saudzīgi — viegli spaidot. Izmazgātos priekšmetus neizgriež, bet stingri nospiež ar rokām. Lai izstrādājumi mazāk saveļtos, tos mazgā ne ilgāk kā piecas minūtes. Skalo vairākos ūdeņos. Krāsaino izstrādājumu skalošanai izmanto ūdeni, kas mikstināts ar etiķskābi.» Izstāde atsauc atmiņā laikus, kad audumu sastāvs bija viegli noteicams: kokvilna, zīds un tam līdzīgi. Mūsdienās apģērbs un mājas tekstilijas visbiežāk ir ražoti no dažādiem mākslīgiem salikumiem, dabisko materiālu ir maz, tāpēc vispārīgi ieteikumi neder, bet pirms mazgāšanas ir jāiepazīstas ar ražotāja klāt pievienotajam norādēm.

Kad veļa bija izžuvusi, lietā tika liktas «kačalka» un «rubalka». Ar šādu gludināmo rīku palīdzību ruļļos saītos līnu dvieļus vai palagus padarīja gludus. Līnu galdautus ar mūsdienai gludekļiem, pat ar termiskajiem, nemaz nevar dabūt gludus. Izstāde dod ieskatu tik svarīgajā veļas mazgāšanas procesā vēl ne tik senajā pagātnē.

Latvijas speciālo skolu darbinieku sporta svētki Rudzātos

Livānu novada Rudzātu speciālās internātpamatskolas kolektīvs uzņēma speciālo internātskolu skolotājus tradicionālās sporta spēles, kas pēc kārtējā aizvadītā mācību gada bija arī kā jautrs atpūtas pasākums.

Rudzātu speciālās internātpamatskolas sporta skolotāja Zanda Spūle-Vilcāne informēja, ka uz sporta svētkiem ieradās 14 komandas no dažādiem Latvijas novadiem. Sacensībās tika turpināts Livānu novada sporta svētkos aizsāktais Pelnrušķītes stāsts. Visiem zināmās pasakas notikumi vijās cauri katrai stafetei, kam bija doti nosaukumi «Tīnu un grozos», «Fejas lidojums», «Laiques ripa», «Mīlestības pinekļos» un tamlīdzīgi. Šķēršļu pārvēršana prasīja gan izdomu un asprātību, gan labu fizisko gatavību. Katra komanda bija parūpējusies par interesantu noformējumu. Visas dienas garumā valdīja smieklis un jautrība, jo nogurums bija atstāts mājās, bet sejas staroja paties prieks par atkalredzēšanos.

Pēc sacensībām sākās priekšnesumi. Kaut gan liekas, ka par Pelnrušķītes sīžetu neko jaunu vairs izdomāt nevar,

● Rudzātu speciālās internātpamatskolas komanda kārtējā stafetē.

taču skolotāji bija atraduši dažādus risinājumus, kas kolēģos izraisīja daudz smieklu. Uzvarētāju gods tika Dagdas novada Aleksandrovas internātpamatskolas komandai, kam nākamgad būs jāuzņemas sporta svētku dalībnieki.

Rudzātu speciālās internātpamatskolas komanda, kurā darbojās Sanita Muktupāvela (komandas kapteine), Inese Zīmele, Raisa Kozule, Liga Kručāne, Edgars Vaivods, Viktors Volkovs,

Valērijs Jurkāns, Aleksandrs Gžibovskis, kopvērtējumā izcīnīja piekto vietu. Individuālajā aktivitātē «Laiques ripas» nepārspēts palika skolas direktors Edgars Vaivods. Komandas ieguvums bija arī viena sudraba un viena bronzas medaļa. Sporta svētku sagatavošanā un norisē savu ieguldījumu deva skolas pedagogi, kā arī vietējie kultūras darbinieki, zemessargi un novada iedzīvotāji. **L.Rancāne**

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(29. jūnijs — 5. jūlijs)

Auns. Ciņa starp pašpārliecinātību un apstākļu nelabvēlību beigsies ar emocionālu spriedzi. Tuvinieki, kas tavu neapmierinātību uz savas ādas izjūtis pirmie, mēģinās mainīt situāciju uz labo pusi, taču bez panākumiem. Darbā vēlme panākt savu par katru cenu vairo domstarpības ar priekšniecību.

Vērsis. Meklējot atbildes uz sev svarīgiem jautājumiem un iedziļinoties lietu būtībā, atklāsies nepatīkami fakti, kas ietekmēs tavu dzīves uztveri. Esi piesardzīgāks, visiem nav jāzina, ko tu par viņiem domā. Rūpīgi apsver, to teikt, ko noklusēt, lai nesabojātu draudzīgas attiecības un savu reputāciju.

Dvīņi. Darbs dzīs darbu, nebūs laika visu rūpīgi pārdomāt un saplānot. Dažbrīd cits nekas neatiks, kā palauties uz veiksmi un prasmi improvizēt. Neko lielu nepērc, neiesaisties biznesa darījumos, neslēdz ilglaicīgus līgumus, neuzņemies jaunas saistības. Lai kā tu censtos ierobežot savas vajadzības, nauda makā neturēsies.

Vēzis. Iespējami nozīmīgi pavērsieni gan darbā un biznesā, gan attiecībās ar tuviem cilvēkiem. Izteiktāka kļūs vēlme pēc patstāvības, neatkarības, ne vienmēr uzskatīsi par vajadzīgu apspriest savu rīcību un lēmumus ar citiem. Tuvākie cilvēki pret to izturēsies ar sapratni, taču darbā un biznesā tas var radīt domstarpības.

Lauva. Iespējami strīdi ar tuviekiem, īpaši ar gados vecākiem ģimenes locekļiem. Ja saproti, ka attiecības nonākušas strupceļā un tālāk vairs nav kur iet, atkāpies no kāda sava principa, nenovērsies, nepāgriez muguru. Emocionāla reakcija uz notiekošo vēl vairāk saasinās situāciju — kontrolē sevi.

Jaunava. Kamēr fantazēsi un kalsi drosmīgu plānus, reālajā dzīvē krāsies neatrisināti jautājumi, nepadarīti darbi. Laikus paveic ikdienišķo, kam augsts domas lidojums nav vajadzīgs. Jo retāk barosi sevi ar ilūzijām, jo mazāk vilšanās piedzīvoši. Lēmumus pieņem patstāvīgi. Kļūsi emocionālāks, vieglāk aizvainojams un apbēdināms.

Svari. Nevienam neko nesoli un papildu saistības neuzņemies, jo viss, ko neizdari, ietekmēs tavu reputāciju. Ja tev padomā kāds biznesa plāns, lieki par to nerunā — ne konspirācijas, bet piesardzības dēļ. Solījumi varbūt būs dāsnī, taču cerības neattaisnosies. Kritiski izturies pret idejām, par ko tiek runāts ar lielu sajūsmu un aizgārbtību.

Skorpions. Neatridi nevienam, kas vēl tev labu. Ja ignorēsi citu viedokli un spītīgi paliksi pie sava, vēlāk kaut ko mainīt jau būs par vēlu. Lai gūtu labus rezultātus darbā un sabiedriskajā dzīvē, esi apdomīgs un tālredzīgs. Personīgajā dzīvē iespējami gan patīkami notikumi, gan mazāk iepriecinoši brīži. Neesi sīkumains.

Strēlnieks. Iespējamas strīdīgas situācijas, kas saistītas ar ienākumiem un materiālo labklājību. Notikumi nerisināsies, kā plānots. Lai panāktu sev izdevīgu risinājumu, būs jāpārvar liela pretestība. Galējībās nekriti, izmanto godīgu paņēmienus, neriskē un avāntūrās neiesaisties, nepin sarežģītus un viltingus plānus.

Mežzāis. Saglabāt emocionālo līdzsvaru būs grūtāk. Tevi sarūgtinās partneru negodīgums un liekulība — viņi runās vienu, bet darīs pavisam ko citu. Vēlāk domstarpību būs mazāk, sarunas būs lietišķas, konstruktīvas, tad arī vari vienoties par ilglaicīgāku sadarbību un slēgt līgumus. Aktuālāki kļūt dzīves jēgas meklējumi. Seko prāta apsvērumiem, nevis emocijām.

Ūdensvīrs. Interese par sabiedriskajām norisēm samazināsies, kolektīvas aktivitātes neinteresēs. Izvērtē, kas tev ir svarīgs, kas — otršķirīgs, un balsties uz gūtājam atziņām, izdari turpmākas izvēles. Vēlāk tevi piemeklēs saimnieciskas problēmas. Var sabojāties sadzīves tehnika, *uzkārties* elektroniskās iekārtas.

Zivis. Neko lielu un nozīmīgu nesāc — jo aktīvāk mēģināsi savus plānus īstenot, jo lielākus šķēršļus nāksies pārvarēt. Izdosies pavirzīt uz priekšu darba samaksas jautājumus. Taču pietiks spert nepārdomātu soli, un izrādīsies, ka situācija nav tik stabila, kā bīji domājis. Līdz jūnija beigām neizaicini likteni, neiesaisties nekādās afērās.

SLUDINĀJUMI

Riebiņu novada dome 2015. gada 5. augustā plkst. 10.00 un plkst. 10.30, Saules ielā 8, Riebiņos, Riebiņu novada domē, 103. kab. rīko šādu cirsmu izsoles:

1. "Skujiņas" ar kadastra numuru 76620080125 (kvartāla nr. 1, nogabala nr. 6, galvenā cirte – kailcirte) 4,00 ha kopplatībā. Pārdošanai paredzētais apjoms 670,94 m³. Izsoles sākumcena EUR 20 512,51 (divdesmit tūkstoši pieci simti divpadsmit eiro 51 cents). Izsole notiek ar augšupejošu soli 0,50 EUR/kubikmetrā.
2. "Skujiņas" ar kadastra numuru 76620010084 (kvartāla nr. 8, nogabala nr. 3, galvenā cirte – kailcirte) 2,20 ha kopplatībā. Pārdošanai paredzētais apjoms 575,15 m³. Izsoles sākumcena EUR 14 916,69 (četrpadsmit tūkstoši deviņi simti sešpadsmit eiro 69 centi). Izsole notiek ar augšupejošu soli 0,50 EUR/kubikmetrā.

Ar izsoļu noteikumiem, cirsmu novērtējumiem, koku sarakstu var iepazīties katru darba dienu līdz izsoles dienai Riebiņu novada domes lietvedībā, Saules ielā 8, Riebiņos, Riebiņu novadā, no plkst. 9.00 – 17.00. Maksa par katru izsoles noteikumu saņemšanu – EUR 20,00, ko pretendents samaksā Riebiņu novada domes kasē vai norēķinu kontā AS "SEB BANKA", konts LV12UNLA0050005638857, kods UNLALV2X.

Pēc noteikumu saņemšanas izsolāmās cirsmas, to robežas var apskatīt dabā.

Vajadzīgi melioratori. Darbs Latgales reģionā.
Tālr. 29466968.

Pērkam mežus, cirsmas.
Var būt ar aprūtinājumiem vai nenoformētiem dokumentiem.
Tālr. 67383838.

IEPĒRK METĀLLŪZNUS.
Augstas cenas.
Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.

Savāksim nevajadzīgu sadzīves tehniku (ledusskapjus, gāzes plīti, TV un t.t.).
Tālr. 27540758.

Z/s "Virši AG"
PĒRK cirsmas un neizstrādātus mežus īpašumā.
Tālr. 27804000.
e-pasts: and808@inbox.lv

LOGU SERVISS
PVC logi no 15 EUR
Ārduvis no 99-300 EUR
Bez % kredīts.
Preiļi, Valmieras 2
Tālr. 28673992 durvistev.lv

SIA "SENLEJAS" PĒRK
liellopus, teļus, jērus.
Augstas cenas bioloģiski audzētiem liellopiem. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 26190124, 26319888, 65322454.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 28761515.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, kazas, zirgus, cūkas.
Laba cena. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

Pērk piena teļus, telītes un bullišus no 14 dienu vecuma.
Zvanīt 26253977, 28686658.

Pērk senās lietas, antikvariātu.
Tālr. 22068511.

Pārdod metāla jumtus un noteksystemu no ražotāja.
Cena no 4,55 EUR/m².
T.26368028.

DZILURBUMI.
Tālr. 26526049.

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

SIA ALNI AS IEPĒRK ZĀGBALĶUS EUR/m³

Garums/ diametrs	Egļe				
	3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
14-17	42	44	44	44	44
18-24	54	58	62	62	62
25+	54	58	62	62	62

Garums/ diametrs	Priēde				
	3,7	4,3	4,9	5,5	6,1
14-17	44	40	43	43	43
18-24	60	55	60	60	60
25+	60	55	60	60	60

Garumus iepriekš saskaņot! Piegādes vieta: Varakļāni. Ir transports! www.alnias.lv
SAMAKSA VIENAS DIENAS LAIKĀ!
Tālr. 29806775, 25916403, 64866070.

Aku urbšana.
Tālr. 29142220.

Aglonā turpina tradīciju rīkot Līgo regāti ar laivām

● Līgo regate Aglonā ir viens no atraktīvākajiem, jautrākajiem un slāpākajiem pasākumiem. Reti kurš laivotājs krastā izkāpa sauss.

23. jūnijā, tieši pusdienlaikā — pulksten 12.00, tika dots starts Līgo regatei ar laivām — vienam no tradicionālajiem un interesantākajiem Līgo svētku pasākumiem Aglonā.

Kā "Novadnieku" informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Tatjana Komare, katru gadu pasākums pulcē novada iedzīvotājus un ciemiņus Aglonas pludmalē Ciriša ezera krastā. Šogad regatei bija pieteikušās septiņas komandas.

Bija vajadzīgs gan spēks, gan izmanība, lai pēc iespējas ātrāk veiktu maršrutu. Neiztika bez pamatīgām šļakatām un peldes pagaidām vēl pavēsojās ezera ūdeņos. Pirmo vietu izcīnīja komanda nr. 4 — Raivis Matisāns, Kristaps Kurmis un Samanta Smirnova, viņu laiks 06:32,87. Otrajā vietā komanda nr. 3 — Jānis Baltadonis, Vitolds Livdāns un Sandris Livdāns ar trasē pavadīto laiku 06:38,20, bet trešajā vietā komanda nr. 1 — Arnolds Spiķis, Guntars Indrikovs

un Loreta Čerpakovska, laiks 06:41,64.

Kā pienākas Līgo svētkiem, tika rīkots arī alus dzeršanas konkurss, kur godalgotajās vietās ierindojās Voldemārs Matisāns, Guntars Indrikovs un Jānis Lauskis.

Sacensību organizatori bija sarūpējuši balvas — medaļas, kausus un dāvanas. Par teicamu sacensību organizāciju parūpējušies Anatolijs Pupics un Edgars Urbanovičs.

Sagatavoja L. Kirillova

FAKTI

Farmaceiti iebilst pret marihuānas dekriminalizāciju

Farmaceiti asi reaģējuši pret jūnija sākumā Saeimā iesniegto likumdošanas iniciatīvu par marihuānas dekriminalizāciju. Ikdienā aptiekās bieži jāsniedz pirmā palīdzība jauniešiem, kam kļuvis slikti no narkotikām. "Skats tādos gadījumos ir baiss! Viņi neatbild par savu rīcību un bieži vien neko neatceras," stāsta Ina Novikova, "Mēness aptiekas" farmaceite.

"Iniciatīvas autori apzināti maldina sabiedrību par marihuānas brīvu pieejamību Igaunijā un citās ES valstīs, kā arī par tās plaši pazīstamo ārstniecisko efektu," skaidro Latvijas Farmaceitu biedrības valdes locekle Alla Čudovska.

Dzemdē vēlu

Latvijā vidējais sieviešu vecums, laižot pasaulē pirmo mazuli, ir 26,1 gads, kas ir trešais mazākais starp Eiropas Savienības valstīm — liecina Eurostat dati par 2013. gadu.

ES sievietes savu pirmo bērnu laiž pasaulē vidēji 29 gadu vecumā. Vairums sieviešu — 51,2% — savu pirmdzimto bērnu sagaida 20-29 gadu vecumā, bet 40,6% — 30 līdz 39 gadu vecumā.

Mazākais vidējais sieviešu vecums pirmdzimtā mazuļa dzimšanas brīdī reģistrēts Bulgārijā un Rumānijā — attiecīgi 25,7 un 25,8 gadi.

Trešajā vietā ierindojas Latvija — 26,1 gads, kam seko Igaunija — 26,5 gadi, Polija un Lietuva — 26,7 gadi.

Tikmēr lielākais vidējais vecums sievietēm pirmdzimtā pasaulē laišanas brīdī reģistrēts Itālijā — 30,6

gadi, kam seko Spānija — 30,4 un Luksemburga — 30 gadi.

Latvijā lielākā daļa sieviešu savu pirmdzimto mazuli laiž pasaulē vecumā no 20 līdz 29 gadiem — 70,2%. Savukārt par māmiņām pirmo reizi 30-39 gadu vecumā Latvijā kļūst 19,7% sieviešu, agrāk par 20 gadu vecuma sasniegšanu — 9,1% sieviešu, bet pēc 40 gadu sliekšņa sasniegšanas — 1% māmiņu.

Skaitlis pārdomām

20 reizu mazāk cilvēku nomirst vasarā nekā ziemā. Pie šādiem secinājumiem nonākuši Londonas Higiēnas un tropiskās medicīnas skolas pētnieki. Viņi analizējuši 74 miljonu cilvēku datus no 384 apdzīvotām vietām 13 pasaules valstīs. Vidēji 7% nāvju bija saistīts ar laika apstākļiem, biežāk liktenīgs izrādījies aukstums. Rekordiste laika apstākļu raisītas mirstības ziņā ir Ķīna — ar 11%, savukārt Zviedrijā ar laika apstākļiem saistīti vien 3% nāvju.

Jāstrādā gan sēdus, gan stāvus

Divas stundas darba dienas laikā biroju darbiniekiem jābūt uz kājām — tā paziņojusi starptautiska speciālistu grupa, ziņo laikraksts "The Telegraph". Biroju darbiniekiem 65-75% sava darba laika pavada sēdot, un puse no viņiem to dara ilgstoši, bez pārtraukumiem. Tas negatīvi ietekmē veselību. Speciālisti iesaka biežāk kustēties un iekārtot darba vietu tā, lai būtu iespējams strādāt gan sēdus, gan stāvus, kas mijas pēc paša darbinieka sajūtām, mainot darba pozas.